

Waar(d)Zegger

- Dilemma's
- Midwinterhoorn en Edelweiss
- Kredietcrisis en Tiengemeten
- Wat is dat? Deel II

HERFST 2009

HWL

Hoeksche Waards Landschap

Colofon

Waardzegger is een uitgave van Hoekschewaards Landschap,

Vereniging voor Natuurbehoud, Milieu en
Historisch Dorpsschoon in de Hoekschewaard
Verschijning: ieder kwartaal

ISSN 1389-7454

Oplage: 1.750

Lidmaatschap € 20,00 per jaar

Redactie:

Aad Bruijnzeel
Hanny Willemstein
Iris van der Vlerk

Postadres

Postbus 1080
3260 AB Oud-Beijerland

Natuurbezoekerscentrum Klein Profijt

Zalmpad 11 Oud-Beijerland
Telefoon: 0186 621 888

Beheerder: Merijn van den Hoogenhoff

@: kantoor@hwl.nl

Nationaal Landschap Centrum

Veerweg 1a Numansdorp

Telefoon: 0186 653 512

Beheerder: Cees Mesker 06 - 12-966 131

@: redactie@nationaallandschapcentrum.nl

Openingstijden

Natuurbezoekerscentrum Klein Profijt

Dinsdag t/m vrijdag 10.00 tot 17.00 uur

Zaterdag en Zondag 12.00 tot 17.00 uur

Nationaal Landschap Centrum

Dinsdag t/m zondag 12.00 tot 17.00 uur

HWL en NLC op Internet:

www.hwl.nl

www.nationaallandschapcentrum.nl

Dagelijks Bestuur

Voorzitter Joost Kievit 078 673 15 22

Secretaris Jan van Alebeek 0186 61 93 79

Penningmeester Guus van der Pal 0186 57 37 05

Informatie, aanmelding en opzegging:

Ledenadministratie HWL

postbus 1080

3260 AB Oud-Beijerland

Tel: 0186-61 40 42

IN DIT NUMMER:

- Van de redactie
- Op de hoogte
- Opleiding Nationaal Landschaps Gids
- Eerstelingen
- Dilemma's
- De nachtzwaluw
- Midwinterhoorn en Edelweiss
- Op de zondag: operakoor
- Kredietcrisis
- Pieperpad
- Leeg?
- Hoera één jaar!
- Activiteitenprogramma
- Betere afspraken
- Wat is dat? deel II
- Ieniemienie
- Lindehoeve
- Vrijwilligers gevraagd
- Prikbord: Websites, alles op een rij
nog meer vrijwilligers gevraagd

Foto voorpagina:

Knotten in de Hoeksche Waard
Paddenstoelen in de Herfst

Kopij voor het Winternummer inleveren vóór 1 november

Aanleveren kopij

Als aparte bijlage ('attachment') bij een
e-mail. Bij voorkeur in Word

Voor vragen: bel of mail :

Iris van der Vlerk:

Postlaan 15

4835 EE Breda

Tel: 076 564 99 99

mail: redactie@hwl.nl

D r u k k e r i j
Vanderstoep bv

Tel.: 078 674 11 88 – E: vdstoep@tiscali.nl

VAN DE REDACTIE

Iris van der Vlerk

Middenin de zomer, op een stralend dag heb ik mij geïnstalleerd met laptop in de tuin onder de parasol want warm is het wel. Het is vakantie, toch moet er gewerkt worden dus waarom niet het nuttige met het aangename combineren.

Ik hoop dat het nog vele dagen mooi blijft zodat deze editie voornamelijk buiten tot stand komt. Het is jammer dat er geen effecten bij geleverd kunnen worden dan zou u de wind kunnen horen die de planten laat ritselen en de aangename verkoeling voelen die als een golf over mij heen spoelt.

Terwijl ik werk kijk ik toch ook geregeld om mij heen en geniet van onze tuin met minivijver, een ingegraven zinken teil, waarin al 2 waterlelies hebben gebloeid en die al na korte tijd door waterjuffers wordt bezocht. Ook de vlinders laten onze tuin niet ongemoeid, atalanta, gehakelde aurelia, citroenvlinder en distelvlinder behoren regelmatig tot onze bezoekers.

Daarnaast kijk ik bij de mail naar wat er is binnengekomen aan artikelen. Ondanks de vakantie is dat nog een

verrassend aanbod, dat is leuk werken.

Tegelijkertijd check ik de persberichten HWL die ik binnenkrijg en denk dan tjonge tjonge dat is ook wat: nu zijn "we" verheven tot Nationaal Landschap, maar de bedreigingen blijven op de loer liggen.

De ene keer gaat het om subsidie die "wij" mis dreigen te lopen, een andere keer vormt een vestiging van TNO op één van de meest maagdelijke polders in de Hoekschewaard een bedreiging.

Gelukkig houdt HWL alles scherp in de gaten dank zij de enorme inzet van de werkgroep milieu en planologie!

En ben je een "jongere" dan kan je mee op bruinvissen inventariseren, wat een avontuur zal dat zijn!

Hoe u ook aan informatie kunt komen en zodoende snel op hoogte kunt blijven leest u op de volgende bladzijde. ♦

OP DE HOOGTE ?

Joost Kievit

Ons verenigingsblad **de Waardzegger** verschijnt vier keer per jaar. Dat betekent dat de berichtgeving in het blad niet altijd actueel kan zijn.

Wie toch op de hoogte wil worden gehouden van de actualiteit rond Hoeksche-
waards Landschap kan een gratis abonnement nemen op de persberichten.

Op onze website

www.hwl.nl

ga je naar nieuwsbrieven en bij persberichten klik je op inschrijven. Je vult je naam en emailadres in, waarna je een emailbericht krijgt. Even bevesti-

gen en klaar is Kees. Het abonnement houdt in dat je automatisch alle persberichten van Hoeksche-
waards Landschap per email ontvangt. Dit tegelijk met de redacties van de

kranten. Een simpele manier om op de hoogte te blijven ♦

OPLEIDING

Nationaal Landschap Gids

HWL werkt aan de ontwikkeling van een opleiding tot Nationaal Landschap Gids. De eerste in ons land, voor zover bekend.

Beleving van het landschap is één van de speerpunten van HWL. Het is onze overtuiging dat beleving leidt tot draagvlak voor behoud. We gaan dan ook investeren in de opleiding van mensen die het verhaal van ons

Nationaal Landschap kunnen vertellen aan inwoners en bezoekers van de Hoeksche Waard.

De opleiding zal ongeveer een jaar duren en naast *natuur* komen ook *landbouw*, *cultuurhistorie* en *educatieve vaardigheden* aan de orde.

Voor het landbouw onderdeel vindt samenwerking plaats met de LTO (Land- en Tuinbouw Organisatie) Noord afdeling Hoeksche Waard en op het punt van de cultuurhistorie werken we samen met de Cultureel Erfgoedkoepel Hoeksche Waard. Er is een globaal plan gemaakt voor de opleiding.

Op basis hiervan zijn subsidies aangevraagd bij de gemeenten in de

Hoeksche Waard, de Commissie Hoeksche Waard en het RABO Bank gemeenschapsfonds.

Dit najaar vindt een verdere uitwerking en organisatie van de cursus plaats. Naar verwachting zal de werving van cursisten tegen het eind van dit jaar starten. Met een gratis abonnement op de HWL persberichten blijf je ook *hiervan* op de hoogte ♦

EERSTELINGEN

Redactie

Geregeld komen er bij de redactie meldingen binnen van vogels, insecten en zoogdieren die lezers hebben gespot.

Soms ook meldingen van een eerste keer van een soort.

Zoals afgelopen maand: tot 2 keer toe ontving de redactie nu zo'n melding, goed voor een plaatsje in dit blad.

Esther Linnartz:

Op 20 juli 2009 deed Esther een leuke vondst op Kuipersveer: een gouden sprinkhaan.

Deze zeldzame soort heeft zijn hoofdverspreiding in vochtige graslanden in Overijssel en in ruige oevervegetaties in het oostelijk rivierengebied en Limburg.

Met deze vondst op Kuipersveer heeft hij een flinke stap westwaarts gemaakt, zoals het er nu naar uit ziet is dit de meest westelijke waarneming tot nu toe.

Joost Kievit:

M'n eerste ree

Al meer dan 40 jaar kijk ik rond in de Hoeksche Waard en dit met meer dan gemiddelde belangstelling voor de natuur.

Al die tijd wist ik ook dat er Reeën voorkomen. Ik hoorde heel vroeger al van familieleden die schipper waren, dat ze van tijd tot tijd een Ree het Hollands Diep zagen overzwemen.

Je hoorde ook met regelmaat van anderen dat ze een Ree hadden gezien, maar ik had er zelf nooit een gezien in onze streek. Tot voor kort. Half juli reed ik met m'n oudste dochter over de Schuringsdijk en daar zag ik voor het eerst een Ree in de Hoeksche Waard. Het dier stak met grote sprongen een tarweveld over om weer snel de beschutting van de struiken aan de rand op te zoeken ♦

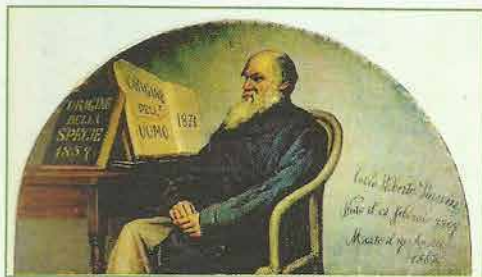
DILEMMA'S

Huub van den Hoogenhoff

Ik zit buiten in ons prieel, waar we de hele zomer verblijven en pak de koptelefoon om naar de radio te luisteren. Resultaat: geruis. Ik moet opnieuw zenders gaan zoeken en veranderen van AM naar FM.

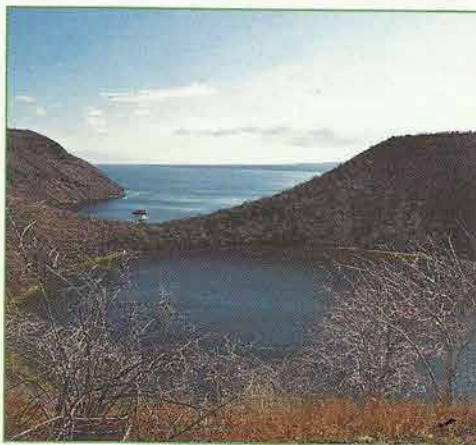
De reden van de "ontstemming" van de radio is de aanwezigheid, gedurende een dag, van mijn kleindochter. Zij heeft de eigenschap om alles waar knoppen aan zitten te onderzoeken en alles waar gaten in zitten op te vullen met het één of ander. Moet je dit verbieden omdat radio's en dergelijke geen speelgoed zijn, of het laten gaan omdat het een teken van nieuwsgierigheid, leergierigheid, onderzoeksdrijf is? Ik vind het laatste. Maar er is hier duidelijk sprake van een dilemma.

Dit houdt me vooral bezig omdat ik me de laatste maanden aan het verdiepen ben in het werk van Charles Darwin: het ontstaan der soorten. Daaruit blijkt vooral dat diepgaand en

langdurig onderzoek kan leiden tot inzichten die nu nog de wereld bezig houden: de evolutieleer. Niet de schepping is de oorzaak van het ontstaan der soorten maar variatie en selectie. Voor veel gelovigen een onaanvaardbaar standpunt vanuit Bijbelse overwegingen.

Er schijnt een compromis mogelijk te zijn tussen schepping en evolutie in de vorm van een 'intelligent design', een intelligent plan dat achter de evolutie schuil zou gaan of daar de oorsprong van zou zijn. Dilemma: houd ik me bij de wetenschappelijk ervaringen en uitkomsten of ga ik er vanuit dat er meer is dan deze werkelijkheid?

Steeds meer word ik me bewust van de aanwezige dilemma's

Darwin deed vooral onderzoek op de Galapagos eilanden, niet alleen vanwege de grote soortenrijkdom maar ook vanwege de uitwisseling die plaats vindt en kan vinden tussen soorten op de verschillend eilanden, verschillende biotopen.

Het lijkt dan wrang om in de krant te lezen dat de Galapagos eilanden op dit moment worden bewoond door een gigantisch aantal geiten, die het leven van veel andere soorten onmogelijk maakt.

Er wordt gezocht naar een oplossing voor dit 'probleem':

afschieten, predatoren invoeren, vruchtbaarheidsingrepen. Dan komt weer het dilemma in het vizier: wat te doen?

Beheren, laten gaan? Beheersen?

Overheersen? Progressief of

middelen worden verboden omdat zij het natuurlijke evenwicht kunnen verstoren en de variatie van insecten in de weg staan?

Wat is belang van soortenrijkdom in flora en fauna, in vergelijking met betere opbrengst van gewassen?

Tenslotte danken we ons leven aan die gewassen.

Is er een oplossing voor dit dilemma? In dit geval lijkt er, vanuit een goed overleg tussen de agrariërs en de natuurbeheerders een acceptabel compromis uitzicht te bieden: akker-

randen, die beplant worden een variëteit aan planten die bepaalde insecten aantrekken, die weer de schadelijke insecten bestrijden. Nog niet iedereen ziet dit als de oplossing..

conservatief beheer?

Vooruitgang of nostalgie?

Dilemma's spelen voortdurend een rol als het gaat om natuurbeheer. Zo is er bijvoorbeeld een blijvende discussie tussen agrariërs en natuurbeheerders.

Moet de monocultuur, die een noodzakelijk gegeven is voor het oogsten van gewassen, voorrang hebben of moet de soortenvariatie de grootste rol spelen? Moeten plaaggeesten van de agrariërs, de insecten, met chemische middelen worden bestreden, of moeten deze

Een ander dilemma doet zich voor bij de inrichting van particuliere tuinen. Wat heeft voorrang: onderhoud van een eco - natuurlijke tuin of de kansen op carrière die de emanciperende maatschappij biedt: man en vrouw werken en de kinderen in de

opvang. Er blijft dan weinig tijd over voor onderhoud van een tuin. Het laatste heeft op dit ogenblik duidelijk de voorrang gezien het toenemende aantal stenen tuininrichtingen.

In een groter verband zijn dilemma's aan de orde van de dag. Moet de vos worden bejaagd, of vertrouwen we er op dat de natuur het regelt, zodat we een evenwichtiger soortenverdeling krijgen?

Moet de introductie van de wolf worden tegengehouden, of gaan we er van uit dat niet de predator het voor het zeggen krijgt, maar dat de aanwezige buit bepaalt hoeveel predatoren er zullen komen?

Moeten kadavers in natuurgebieden, die begraasd worden door wildveerassen, worden verwijderd of kunnen onze aaseters deze buit verwerken, zodat ook zij meer kansen tot uitbreiding krijgen? Moeten we verdwenen soorten herintroduceren of er van uitgaan dat zij niet voor niets verdwenen zijn uit onze natuur?

Natuurbeheerders en -inrichters worden voor deze dilemma's geplaatst. Een dilemma, het woord zegt het al, betekent een keuze maken tussen twee (di-) verdedigbare uit-

gangspunten (-lemma's). Een concurrentie - discussie heeft weinig zin om dat beide standpunten verdedigbaar zijn. Het is een kwestie van een keuze maken en de gevolgen van die keuze accepteren.

Die keuze wordt nu veelal ad hoc gemaakt en dan niet als echte keuze, maar als een compromis, wat als nadeel heeft dat de dilemma's in hun algemeenheid aanwezig blijven en steeds opnieuw om een keuze blijven vragen. Compromissen leveren dan een ad hoc beleid op.

Waarom schrijf ik dit artikel?

Enerzijds om duidelijk te maken dat er nu eenmaal dilemma's zijn anderzijds om aan te geven dat een keuze noodzakelijk is om een dilemma op te lossen en dat dit een ingewikkelde aangelegenheid is waarbij we echter geen risico's lopen als we de gevolgen van de gemaakte keuzes accepteren.

Dus: wie helpt mij met de vraag te beantwoorden: eeuwig blijven discussiëren of duidelijke keuzes maken, waarvan we de gevolgen accepteren? ♦

DE NACHTZWALUW

Ank Kortenbach

Als ik dit stukje schrijf is het 28 juli en het is erg rustig in de egel-opvang, zodat daar weinig over te vertellen valt.

Wel wil ik jullie deelgenoot maken, van een unieke belevenis die wij zaterdag 25 juli hadden. Wij, mijn man en ik, hadden op de website van Natuurmonumenten een excursie gezien, die ons wel zeer interessant leek om te doen. Het was een avondexcursie en deze ging over "Op zoek naar de Nachtswaluw".

Het startpunt was de voormalige Koningin Wilhelmina Kazerne te Ossendrecht. Met een groep van 22 mensen zijn we het natuurgebied Het Grote Meer in gegaan, aan de overkant van de weg. De ons begeleiden-de boswachter, vertelde ons erg veel over het gebied het Grote Meer. Er zijn veel plannen om het gebied weer

te laten begroeien met heide en de duinen weer volop te laten verstui-ven.

Waar we eigenlijk voor kwamen, de nachtswaluw, daar moesten we nog even op wachten want het was nog veel te vroeg voor deze vogel. Over de nachtswaluw was ook genoeg te vertellen door de boswachter, het is een zomervogel die 's nachts actief is op de heide en langs bosranden. Hij is 26 tot 28 cm groot heeft een spanwijdte van 45 tot 60 cm, de snavel is klein ten opzichte van zijn lichaam, hij heeft een lange lichaams-vorm met een lange brede rechte staart, lange stompe vleugels vaak het breedst in het midden. Hij heeft een grillige acrobatische vlucht en jaagt op insecten door met zijn bek open te vliegen. Hij verblijft overdag in de bomen waar hij door zijn camouflage kleuren niet opvalt, maar heeft zijn nest op de grond verstopt in de heide.

De vogel maakt een ratelend geluid tegen de tijd dat hij wakker wordt en op jacht gaat. Als hij vliegt maakt hij een piepend geluid.

We hebben hem die avond helaas niet gezien, maar wel gehoord en dat is al een belevenis op zich. Op dit terrein komen zeker nog zeker 50 broedparen voor, wat voor dat gebied een groot aantal is. Het natuurgebied Grote Meer is overdag vrij toegankelijk voor bezoeken.

kers, 's avonds na zonsondergang mag je er alleen onder begeleiding van een boswachter in.

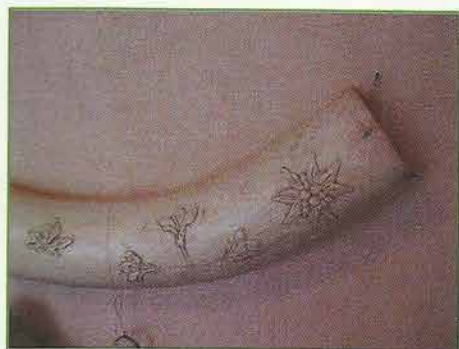
Als je over een GPS beschikt kun je daar dan een leuke wandeling uitzetten ♦

MIDWINTERHOORN EN EDELWEISS

Rini Huisman

Al lange tijd hebben we een paar Midwinterhoorns in huis, die mijn man zelf gemaakt heeft. Het is interessant een hoorn uit een ruw stuk hout te maken en hij vindt het leuk om daarna figuren in de hoorn te snijden. Zo heeft hij de eerste bewerkt met de Alpenbloemen, waar ik zo van geniet als we bergwandelingen maken.

Voor de hoorns kan je verschillende

houtsoort gebruiken, waaronder de Wilg. En dat is de houtsoort die mijn man graag gebruikt, omdat het hout altijd wel in de griend te vinden is. Het mooie aan de (Knot)wilg vinden

wij, dat hij overal in het Hollandse polderlandschap en ook in de Hoeksche Waard langs dijken en in grienden groeit. Meestal als Knot of Schietwilg. Je herkent hem 's winters meteen aan zijn vorm, zijn ruwe stam en de bruingele gloed die over de twijgen hangt. Dat is ook heel mooi te zien als je de griend nadert.

Als we op vakantie gaan reist de boom met ons mee, want ook in Europa, Amerika en Azië komt de Wilg veel als boom voor en op onze bergwandelingen kom ik nog al eens een Struikwilg tegen.

Net als de Populier draagt de Wilg in het vroege voorjaar mannelijke en vrouwelijke katjes aan aparte bomen. De katjes bevatten nectar voor de bijen, die voor de bestuiving zorgen.

De meeste Wilgen hebben een voorkeur voor vochtige grond, dat komt, omdat de zaden, die verspreid worden door de wind, licht moeten zijn en dus geen reservevoedsel kunnen bevatten. Het zaad heeft daarom een korte levensduur en de voorwaarde om te ontkiemen moet dicht bij te vinden zijn.

De Wilg groeit zeer snel, maar geeft prima hout om er bijvoorbeeld klom-

pen van te maken of gereedschap-
pen en de Amandelwilg wordt al vele
eeuwen geteeld voor de manden-
makerij.

Wilgen kweken gaat heel gemakke-
lijk. Je zet 's winters een stek in
vochtige grond en er groeit een nieu-
we Wilg uit.

De takken van de Wilg groei-
en vaak wat krom. Zo'n krom-
me vrij dikke tak kan juist het
beste gebruikt worden om er
een Midwinterhoorn van te
maken.

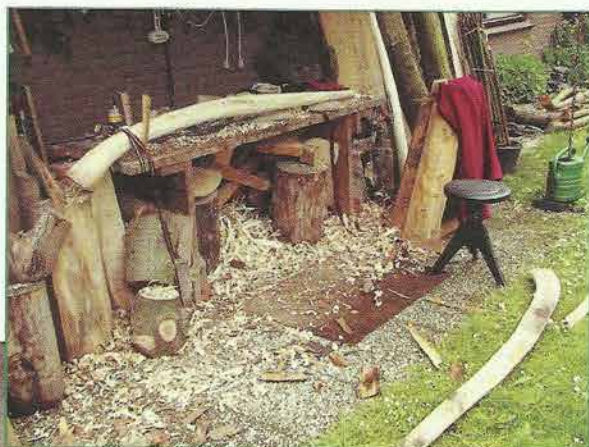
De tak wordt in de lengte
doormidden gezaagd, waarna
het uithollen kan beginnen.

Dat moet heel gelijkmatig gebeuren,
want anders kan het invloed hebben
op het geluid dat je uit de hoorn kan
halen. Daarna lijm je de uitgeholde
stukken weer op elkaar.

Maar dan is de hoorn nog niet klaar,
want er moet nog een mondstuk ge-
maakt worden. Daarvoor is het hout
van de Vlier heel geschikt.

De Vlier is een struik, die in de voor-
zomer vol met zoetgeurende bloe-
men zit en later zwarte bessen
draagt. De Latijnse naam *Subiscus*
zou wijzen op onder andere de ba-
zuinen, waarop in Griekenland psal-
men begeleid werden.

Uiteindelijk is het een in-
strument geworden, waar
je met een beetje geluk
vier tot zes tonen uit kan
halen. Afkomstig uit de
Achterhoek en Twente,
waar de hoorn te horen is
vanaf advent tot zeven
januari.

Als laatste versiert mijn
man de hoorn met houtsnijwerk.
Daarvoor houdt hij de wand van de
hoorn wat dikker. Toen hij de eerste
hoorn klaar had vroeg hij me wat
voor Alpenbloemen ik er op wilde
hebben. Daar moest ik niet zo lang
over nadenken. In ieder geval Edel-
weiss! Hoewel ik het vaak afgebeeld
had gezien op stokplaatjes en ande-

re voorwerpen, die je in de souvenirs winkels in Oostenrijk kon kopen, was het mijn grote wens dit bloemetje ooit eens met eigen ogen te bewonderen. Op één van onze vakanties kregen we een tip van iemand, dat er op een bergtop bij Nauders Edelweiss te vinden zou zijn. Dan geloof je maar half, maar je gaat wel kijken.... en er stond Edelweiss! Het plantje groeit als pol op grazige en rotsachtige hellingen, meestal op kalksteen op 1700 tot 3400 meter hoogte, het bloeit van juli tot september met witte of grijs witte wollige bloemen en het is veel kleiner als het meestal afgebeeld wordt op souvenirs! dus het werd toch nog flink zoeken.

Wie de Midwinterhoorns toch eens wil horen klinken en er niet voor naar de Achterhoek of Twente wil gaan, kan in de kersttijd het Staelduinse bos in het Westland bezoeken ♦

Op de zondag: Operakoor

In het kader van promotie van cultuur in het nationaal landschap Hoeksche Waard zal in het Nationaal Landschap Centrum (NLC) een optreden verzorgd worden door het Hoekschewaards operakoor Euphonia uit Oud-Beijerland. Dit koor is een van de vele zangkoren in de HW, maar het enige dat zich toelegt op operamuziek. In een optreden zal een aantal koorstukken uit diverse opera's ten gehore gebracht worden. Over de te zingen stukken zal een korte toelichting gegeven worden.

Het is niet uitgesloten dat u tot slot uitgenodigd wordt om met een bekend koorwerk mee te zingen.

Veel leden van HWL zijn ook actieve zangers zoals u kunt ontdekken.

- Datum: - 11 oktober, 14.00 – 15.00 uur
- Locatie: - Nationaal Landschap Centrum (NLC)
Veerweg 1C, 3281 LX Numansdorp
- Spreker: - Bob Wiggers
- Kosten: - geen
- Aanmelden: - vrije inloop, geen reservering nodig
- Informatie: - Cees Mesker 0186-653512 of mobiel: 06-12966131
Bob Wiggers 0186-616362 of mobiel 06-30129170

KREDIETCRISIS

Joop van Riet.

“Genieten van niets in herberg Tiengemeten”.

Dat is het motto van Hans Oosterhof en Maya Penning die de nieuwe herbergiers op Tiengemeten geworden zijn. Na hotelervaring op Texel en de hectiek van hun Zoetermeerse uitgeverij wilden ze een plek met meer rust en natuur. En dát kan Tiengemeten natuurlijk bieden!

Daarom wilden ze graag in de te koop staande herberg stappen, maar met de kredietcrisis wilde in december alleen nog de Triodos bank financieren.

Triodos staat bekend als de duurzaamste bank van Nederland en volgens een internationaal panel zelfs van de wereld! met blijvend goede bankresultaten, zij ziet de exploitatie van de herberg op Tiengemeten als een duurzame onderneming. Op 2 februari is het tweetal gestart met hun herberg en heeft er inmiddels dus al bijna een heel “duurzaam” seizoen op zitten. De belangstelling overtreft alle verwachtingen.

Dat geldt trouwens voor heel Tiengemeten en ook voor de veerdiensten van Huib Bijl naar Goeree Overflakkee.

De herbergkamers zijn al een maand vooruit geboekt. Het bevalt Hans en Maya uitstekend “we willen hier nooit meer weg” zeggen ze. Tiengemeten wordt met de dag populairder als natuurgebied.

Toch goed dat HWL in de beginperiode tegen alle druk in ongeveer de enige voorstander voor natuurontwikkeling van Tiengemeten was! Om alle belangstelling goed op te blijven vangen wordt er al gedacht aan meer wandelroutes over het eiland. Ondertussen hoeft de Triodosbank zich geen zorgen te maken. Het komt wel goed met deze duurzame investering in natuur ♦

'n Wond: 'n peilloos diepe krater
van woordeloos verdragen leed,
vervormde, opgekropte kreet,
gestold verdriet voor nu en later.

Tekst: Huub van den Hoogenhoff,
Foto: Wim Krull

PIEPPAD

Nederland is een bijzondere fietsroute rijker: het Pieperpad! Deze maar liefst duizend kilometer lange route, een initiatief van Greenpeace en Biologica, maakt fietsers deelgenoot van de verborgen wereld van de biologische aardappel.

Het Pieperpad is een aaneenschakeling van biologische aardappelvelden en boerderijen, afwisselende landschappen, dorpen en kleine stadjes. Onderweg kunnen fietsers winkelen bij de boer en in restaurants kan worden geproefd van lokale aardappelerrechten. Landelijke Bed & Breakfasts bieden gelegenheid om op adem te komen. Het Pieperpad voert van het Friese Munnekeziel, langs de fraaie Friese Waddenkust, door het Flevolandse polderlandschap naar Nijkerk. En dan weer verder via de Utrechtse Heuvelrug en Gelderse Vallei, langs het idyllische riviertje de Linge in Zuid-Holland naar het plaatsje Hengstdijk in Zeeuws Vlaanderen, vlakbij de grens met België.

Van medicijn tot onmisbare voedselbron

Al fietsend en lezend in de ANWB-gids 'Lekker fietsen, 1000 km Piepers' valt er veel wetenswaardigs over de schijnbaar gewone aardappel te ontdekken. Over zijn oorsprong in de Andes en hoe hij door toedoen van een Vlaming in Nederland belandde, waar hij van medicijn en sierplant uitgroeide tot volksvoedsel nummer één. Maar ook over de klassieke veredeling van sterke rassen en de

vele verschillende soorten aardappels die er zijn. Die grote variëteit is met eigen ogen te zien op drie demonstratievelden die in samenwerking met het wetenschappelijke Louis Bolk Instituut langs het Pieperpad zijn aangelegd bij aardappeltelers in Friesland, Flevoland en Zeeland.

Pieperpad pioniers

Ter gelegenheid van de introductie dit jaar van de nieuwe fietsroute is er de speciale actie 'Pieperpad pioniers'. Iedereen die voor 1 november tenminste één van de veertien trajecten van het

Pieperpad fietst, maakt kans op een jaar lang gratis biologische aardappels. Deze 'prijspiepers' komen rechtstreeks van biologische boerderij De Eerste in Marknesse (Flevoland). Wie de duizend kilometer vol maakt, heeft bovendien

perspectief op de hoofdprijs, een fijne toerfiets.

De 'Lekker fietsen, 1000 km Piepers' gids is te bestellen via de website: www.pieperpad.nl Deze site biedt daarnaast alle informatie over de pioniersactie, de adressen van de demonstratievelden, het weblog van een biologische aardappelteler en nieuws over speciale Pieperpadactiviteiten ♦

Pieperpad pioniers maken kans op jaar lang gratis biologische aardappels

LEEG?

Joost Kievit

Onder het motto: "Leeg? Graag mee terug!" vraagt HWL in een brief aan de scholen voor voortgezet onderwijs in de regio om te helpen bij het voorkomen van zwerfvuil.

HWL beheert verschillende natuurterreinen langs wegen en fietspaden. Hier wordt als regel een beheer van maaien en afvoeren van het maaisel uitgevoerd. Het aantal plantensoorten en de bloemenrijkdom neemt hierdoor toe. Ook het insectenleven profiteert daar van. Als nuttige toepassing en om de kosten zoveel mogelijk te beperken probeert HWL het maaisel als hooi of kuilgras af te zetten. Dit wordt vooral als voer voor paarden gebruikt.

Langs routes die scholieren gebruiken om van en naar school te fietsen, wordt HWL veelvuldig geconfronteerd met in de berm weggegooi-

de lege verpakkingen van dranken, etenswaren, sigaretten etc. HWL kenmerkt het weggooien van dergelijk afval als asociaal gedrag. Daar komt bij dat dit afval het hooi ongeschikt maakt als voer voor paarden omdat dit een gevaar voor de gezondheid van deze dieren oplevert. Verder vraagt het van HWL extra werk om de rotzooi weer op te ruimen.

In de brief aan de scholen vraagt HWL de scholieren te wijzen op

de negatieve effecten van het weggooien van lege verpakkingen en ander afval. Het zijn alleen scholieren maar ook recreanten en andere weggebruikers die bijdragen aan het geschetste probleem. Het zou mooi zijn als op dit vlak een vorm van sociale controle zou ontstaan ♦

HOERA 1 JAAR!

Bob Wiggers

Het Nationaal Landschap Centrum (NLC) "draait" nu ruim een jaar

Op 20 juni 2008 was de feestelijke dag dat het NLC werd geopend. Het NLC is het tweede bezoekers-centrum van Hoekschewaards Landschap (HWL). Een bezoekers-centrum dat vooral gericht is de promotie van het nationale landschap Hoeksche Waard.

Dat een vleugel van het gebouw verhuurd is aan twee groene organisaties als Staatbosbeheer en Natuurmonumenten is goed voor de exploitatie, maar ook goed voor de Hoeksche Waard.

Er is veel overlap in het werk van SBB, NM en HWL en door de huisvesting in één pand zijn de lijnen kort

en kunnen zaken gezamenlijk aangepakt worden.

Naast de permanente expositie, een verzameling van 9 panelen, die de Hoeksche Waard in al zijn facetten belicht, is er ook een wisselende expositie, waarin ongeveer een keer per kwartaal een HW kunstenaar zich kan presenteren.

Deze exposities worden redelijk bezocht. Het aantal spontane bezoekers blijft nog wat achter bij de verwachtingen. Het NLC is nog steeds niet bekend genoeg bij het publiek van binnen en buiten de HW. Dat is een kwestie van groei. Niet alleen spontaan, maar daar moet ook aan gewerkt worden.

Daarom is HWL gestart in 2009 met het maken van arrangementen voor groepen, die een dagje uit willen in de HW. Het NLC werkt als het ware als een bemiddelingsbureau. Wij verzorgen

eten en drinken en maken afspraken bij organisaties in de HW. Dat kan van alles zijn: een golfclinic bij onze buurman, een bezoek aan een molen of museum of een wandel- of fietstocht al dan niet met gids. Bedenk het maar. Dat blijkt meer en meer een succes en diverse groepen hebben al gebruik gemaakt van onze diensten.

Verder zijn overheden, bedrijven of particulieren geïnteresseerd in het huren van ruimtes in het NLC voor vergaderingen, symposia of feestjes. Ook dat is mogelijk.

Alle ruimtes zijn flexibel ingericht. Dat wil zeggen: alles kan verplaatst worden. De inrichting wordt aangepast aan het aantal deelnemers en aan de wensen zoals een beamer met projectie, geluidsversterking en uiteraard een bar met de mogelijkheid van buffetten. Dit alles levert geld op voor HWL.

Ik mag natuurlijk niet de educatie vergeten: immers het hoofddoel van ons bezoekerscentrum. Net als in Klein Profijt komen in de schoolperiode twee tot driemaal per week schoolklassen langs en gaan onder leiding van onze jeugdmensen vanuit het NLC de educatieve tuin of het veld in.

Wij zijn gestart met het houden van

zondagmiddaglezingen en de belangstelling hiervoor groeit. Daar gaan we in de herfst en winter ook mee door. Het programma is nog niet klaar, maar verschijnt op de websites. Wel is nu al bekend dat het operakoor Euphonia uit Oud-Beijerland – waar veel leden van HWL ook koorlid van zijn! – een “inloopconcert” gaat geven op zondag 11 oktober. Zie de aankondiging elders in dit blad. Ook cultuur hoort in een nationaal landschap.

Wij hebben voor de catering de steun van onze buurman Fun-Palace

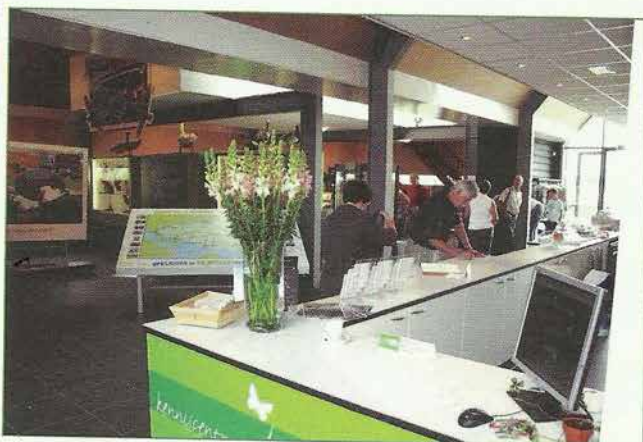

aan wie HWL de catering heeft uitbesteed. De winst verlies worden door HWL en de cateraar gezamenlijk gedragen. Veel consumpties betekent ook winst voor HWL.

Tevens is het NLC een kenniscentrum met een digitale opslag van veel zaken rond de HW, een leestafel en een balie met informatie over van alles. Daarbij is er ook een win-

kel zoals in Klein Profijt en wordt binnenkort een VVV agentschap in het

of groepen de weg te wijzen in de Hoeksche Waard.

Wij zijn nu begonnen met een vaste vrijwilliger voor door de week. Toch zoeken wij meer mensen om hem te kunnen vervangen bij afwezigheid en ook voor in de weekenden. Voelt u ervoor? Schroom niet, kom eens langs en kijk eens rond of meld je aan bij:

NLC ingericht.

U leest het: er is genoeg te doen in het NLC.

Gastheren en gastvrouwen gevraagd.

Kennis overdragen gaat niet zonder gastvrouwen of gastheren. Mensen, die de Hoeksche Waard kennen en het leuk vinden om hun kennis te delen.

Als bezoekers binnenkomen in een vreemd gebouw kijkt men vaak wat onwennig rond. Het is altijd plezierig wanneer iemand van de organisatie je ontvangt en de weg wijst. Dan kijkt men ook wat langer rond en in de horeca hoek of op het terras is gelegenheid om rust te nemen met een drankje of hapje.

Gastvrouwen en gastheren dus, **die** hebben we nodig, vrijwilligers die het leuk vinden van tijd tot tijd een middagje in het NLC bezoekers

Nationaal Landschap Centrum
Veerweg 1C, 3281 LX Numansdorp
Beheerder: Cees Mesker 0186-653512 06-12966131

Het NLC is geopend van dinsdag t.e.m. zondag van 12.00 tot 17.00 uur ♦

Email:

redactie@nationaallandschapcentrum.nl

Website:

www.nationaallandschapnw.nl

ACTIVITEITENPROGRAMMA

**Let op: van te voren aanmelden via excursies@hwl.nl of
bel of sms naar 06-22 75 20 67**

Datum	Tijd	Thema / waar	Verzamelpunt
11 oktober 2009 (zondag)	14.00 - 16.00	Paddenstoelen - Tunnelbos met opwarmer	Parkeerplaatsje boven Hei- nenoordtunnel
24 oktober 2009 (zaterdag)	8.00 en 20.00	Muizeninventarisatie- Klein Profijt	Klein Profijt, Zalmpad 11, Oud-Beijerland
25 oktober 2009 (zondag)	8.00 en 20.00	Muizeninventarisatie- Klein Profijt	Klein Profijt, Zalmpad 11, Oud-Beijerland
7 november 2009 (zaterdag)	10.00-12.00	Natuur dichtbij - Bos Bovenweg in Strijen	Parkeerplaats kruising Leeu- werikstraat/ Kerkstraat in Strijen
28 november 2009 (zaterdag)	14.00-16.00	Surprisezoektocht - NLC Numansdorp	NLC, Veerweg Numansdorp
27 december 2009 (zondag)	14.00-16.00	Oliebollenwandeltocht - Oudeland van Strijen	Parkeerplaats kruising Leeu- werikstraat/ Kerkstraat in Strijen
24 januari 2010 (zondag)	10.00 - 12.00	Ganzen - Oudeland	Waleweg, Strijen
20 februari 2010 (zaterdag)	10.00 - 12.00	Wintergasten - Korendijkse Slikken	Witte huis na bocht Westdijk te Korendijk
21 maart 2010 (zondag)	14.00 - 16.00	Lentewandeling - Heemtuin Piershil	Bij het bord Hof van Piershil naast de kerk aan de Voor- straat
5 april 2010 (maandag)	10.00 - 13.00	Pasen op Tiengemetten	Pont bij Nieuwendijk
24 april 2010 (zaterdag)	10.00 - 12.00	Weidevogels - Oudeland van Strijen	Waleweg, Strijen
1 mei 2010 (zaterdag)	10.00 - 12.00	Wandelexcursie - Oeverlanden	Parkeerplaats Buitendijk dichtbij Strijensas
13 mei 2010 (donderdag)	5.00	Dauwtrappen	Einde Boonsweg Heinenoord
30 mei 2010 (zondag)	5.00	Vroege vogels - Oostelijk Tunnelbos	Bij ingang fietstunnel Heinen- oordtunnel
6 juni 2010 (zondag)	14.00 - 16.00	Natuur rondom Klein Profijt	Klein Profijt, Zalmpad 11, Oud-Beijerland
26 juni 2010 (zaterdag)	10.00 - 12.00	Wandelexcursie - Argusvlinder	Hoofd van Benthuizen, Mo- lendijk, Puttershoek
11 juli 2010 (zondag)	13.00 - 15.00	Vlinders en libellen - Polder Trekdam	Trekdamseweg, 's-Gravendeel

Kijk voor meer en de meest recente informatie op www.hwl.nl

Kosten standaardexcursie: € 2 leden, € 3 niet-leden, € 1 kinderen t/m 12 jaar

Kosten speciale excursie: € 3 leden, € 4 niet-leden, € 2 kinderen t/m 12 jaar

BETERE AFSPRAKEN

Dick Bussing

HWL wil betere afspraken over 'landschappelijke inpassing'.

In nationale landschappen geldt bij bouwplannen het ja-mits principe, wat betekent, dat moet worden getoetst of de kernkwaliteiten van het gebied behouden kunnen blijven, anders gezegd, of het landschap niet wordt aangetast.

1. Is beoordeeld, dat een bouwplan kan doorgaan, dan moet in het bestemmingsplan wel worden aangegeven hoe die toetsing heeft plaatsgevonden. Ook zal worden aangegeven hoe een goede landschappelijke inpassing wordt gerealiseerd. En als die inpassing op locatie niet kan worden gerealiseerd, bijvoorbeeld wegens ruimte-tekort, hoe en waar dan wordt gecompenseerd.

2. In de Hoeksche Waard is met de voorbereiding op het regionale bedrijventerrein in de noordrand een bestemmingsplan opgesteld, waarin de toetsing van het ja-mits principe nog nauwelijks wordt benoemd. Reden voor de vereniging Hoeksche-waards Landschap een zienswijze in te dienen bij de gemeente Binnenmaas. Hierin geeft HWL aan dat een plan voor een adequate landschappelijke inpassing in feite ontbreekt. Het gaat HWL om concrete aanwijzingen, wat de gemeente met het landschap voor heeft. De gemeente

heeft weliswaar goede bedoelingen en belooft plannen samen met HWL te ontwikkelen, maar over uitgangspunten of criteria wordt niet gesproken.

3. Provincies hebben tot taak bestemmingsplannen te toetsen aan de wettelijke regels. Zuid-Holland wil haar goedkeuring wel geven aan Binnenmaas.

Op geen enkele wijze blijkt echter uit haar reactie op het bestemmingsplan, dat zij dit plan toetst als bouwplan in een bijzonder landschap. Niets wijst erop, dat de provincie

haar, door het rijk gedecentraliseerde rol in nationale landschappen, uitvoert, zoals vastgelegd in de Nota Ruimte. Zij moet immers het ja-mits principe toetsen. Voor HWL was dit reden om gebruik te maken van de door GS (gedeputeerde staten) uitgeschreven hoorzitting en de rol van de provincie ter discussie te stellen. HWL verzocht de provincie om meer gegevens te vragen aan Binnenmaas over haar plannen voor landschappelijke inpassing, alvorens het bestemmingsplan goed te keuren.

4. Het is voor belanghebbende partij-

en bij bouwplannen nodig, dat er betere handvatten, voorwaarden of criteria komen, om plannen in nationale landschappen te kunnen toetsen, vindt HWL. Het landschap is meestal de zwakste partij.

Nu is het bedrijventerrein aan de beurt, binnenkort de TNO-vestiging en straks recreatieparken in Strijen Sas en Numansdorp. HWL legde de casus Binnenmaas onlangs voor aan PvdA-Kamerlid Roos Vermeij. Zij vindt dat de nieuwe wet op de Ruimtelijke

Ordering onvoldoende garanties biedt, maar dat er meer verwacht wordt van een nieuwe Algemene Maatregel van Bestuur Ruimte, die het wettelijke kader gaat vormen voor de Nota Ruimte. De provincies, vooral die in het westen van het land, moeten nog een hele cultuuromslag maken, als het om toetsing van de kernkwaliteiten van nationale landschappen gaat. Nationale landschappen zijn nog nauwelijks in beeld, vindt Vermeij.

Milieudefensie richt zich op nationale landschappen.

Praktijkvoorbeelden, zoals die uit de Hoeksche Waard, zijn voor de landelijke vereniging Milieudefensie aan-

leiding om strategische campagnes in 2009 en 2010 te richten op de nationale landschappen. Zij wil daarbij vooral bereiken, dat op zo concreet mogelijke wijze het ja-mits principe wordt getoetst door gemeenten en provincies.

In het belang van de te beschermen landschappen en de betrokken bewoners en gebruikers. Milieudefensie was eerder betrokken bij de Hoeksche Waard met de acties Trek de Groene

Grens en Spaar het landschap, Recycle de ruimte.

5. In reactie op de hoorzitting geeft de provincie aan, vertrouwen te hebben in de gemeente Binnenmaas en de wijze waarop zij zich zal inspannen voor een goede inpassing. Concrete aanwijzingen ontbreken echter nog steeds. Gaat HWL nu in beroep bij de Raad van State? Ook hier zal slechts de wet worden getoetst, en de AMvB-Ruimte is er nog niet. Wat zou de beoogde opbrengst zijn? Een breed gedragen plan voor landschappelijke inpassing van het bedrijventerrein? Een voorbeeld voor volgende bouwplannen in de Hoeksche Waard? Of meer beleids- en politieke aandacht voor de werking

van het ja-mits principe voor alle 20 nationale landschappen?

Als ik dit artikel schrijf is HWL zojuist in beroep gegaan bij de Raad van State vanwege het regionale bedrijventerrein, maar hoopt ook op een concreet aanbod voor inpassing van de kant van de gemeente en/of het bedrijfsmanagement. HWL verwacht afspraken.

Het volgende bouwplan komt er aan.

Het voorontwerpbestemmingsplan voor de vestiging van TNO ligt inmiddels ter visie. Ook hierin wordt naar de mening van HWL geen invulling gegeven aan de compensatie, die bij een dergelijk grootschalige ontwikkeling en aantasting van het landschap is vereist volgens de Nota Ruimte. In een brief aan minister Cramer, met afschrift aan de leden van de vaste Kamercommissie, verzoekt HWL om opheldering over het rijksbeleid ten aanzien van bouwen in nationale landschappen en in het bijzonder hoe en door wie wordt beoordeeld of er sprake moet zijn van compenserende maatregelen ten gunste van de kernkwaliteiten van het landschap.

Wordt vervolgd ♦

WAT IS DAT? (2)

Merijn van den Hoogenhoff

Allereerst bedankt voor de positieve reacties op het vorige "wat is dat?" stukje. Daarom (en omdat ik het zelf zo leuk vind) ben ik maar weer mijn collectie botten en beenderen in gedoken. En het volgende kwam naar boven.

Net als bij de botten die ik vorige keer behandelde, is dit botstuk iets dat redelijk vaak wordt binnen ge-

bracht. De ronde kopvorm en het stijl aflopende voorhoofd, doen denken aan een klein roofdierdje. Immers jonge katjes en hondjes hebben ook

zo'n bol koppie. Maar waar zijn dan de tanden en ook de botvorm rond de ogen lijken niet helemaal te kloppen.

Is het dan een vis? Of een amfibie? Het antwoord op al die vragen is

nee. We hebben hier te maken met een vogelschedel.

Nu zijn er een aantal onder jullie die denken "ja hoor, die Merijn kan me nog meer vertellen. Maar een vogel heeft toevallig wel een snavel en die zie ik hier niet." Dat is helemaal juist. Een vogel heeft inderdaad een snavel.

Nu is het zo dat niet bij alle vogels de snavel even goed vast zit.

Vooraf bij breed gebekte watervogels (ganzen, zwanen en eenden) zit die snavel maar heel losjes aan de schedel vast. Slechts een kleine botrand zorgt voor de verbinding. En bij het minste en geringste breekt die dus af. En dat is dus wat jullie hier zien. Vijf watervogels (eendachtigen) die hun snavel verloren zijn. Voor een goede determinatie (soortbepaling) is zo'n snavel wel handig, en regelmatig denk ik dan ook "had je je snavel niet kunnen houden?"

Ook deze keer doe ik een oproep aan mensen die in het bezit zijn van een niet thuis te brengen stuk bot of schedel. Kom gerust doordeweeks eens langs bij NBC Klein Profijt (10:00 tot 16:30) of laat het achter als ik er niet ben. Dan kunnen we samen bekijken of het lukt te achterhalen van welk dier het is ♦

IENIEMIENIE

(Huis)spitsmuis

Merijn van den Hoogenhoff

Het was vrijdag 17 juli, en ik was in een vrolijke bui, omdat ik net voor het eerst sinds jaren weer eens een Noordse woelmuis in mijn handen had gehad.

len. Samen met hem kwamen ze tot de conclusie dat het spitsmuisjes moesten zijn. Na de mededeling dat die het waarschijnlijk niet zouden redden, zette de familie toch door en kocht bij dezelfde dierenarts een zakje poedermelk voor honden en katten (Convalescense support van Royal Canin).

Elke paar uur druppelde ze wat melk in de bekkies van de twee jongen. Na twee dagen overleed één van de muisjes.

Maar geheel tegen de verwachting in groeide de andere gestaag en groeide uit tot een volwassen vrouwelijke huisspitsmuis (*Crocidura russula*).

Nu moet u weten dat spitsmuizen een heel snelle spijsvertering hebben (elke drie uur moeten ze eten) en dat ze super stressgevoelig zijn. Bos- en dwergspitsmuizen schrikken zich vaak letter-

Toen werd ik gebeld door een mevrouw uit Piershil. Ze vertelde mij dat vier weken geleden de kat twee nog naakte muizen jongen voor haar voeten had gelegd. Omdat ze het niet over haar hart kon verkrijgen om ze daar te laten sterven, heeft ze de naakte propjes mee naar binnen genomen en warm in een bakje gedaan.

Niet goed wetende wat ze moest doen, besloot ze de dierenarts te bel-

lijk dood. Vaak sterven spitsmuizen daardoor in het volle leven. Kruipt een ander dier weg als hij zich niet

goed voelt, zo niet de spitsmuis. Dat is dan ook de reden dat u regelmatig van die kleine bijna zwarte muisjes op de stoep of weg vindt.

Er is op deze regel maar één uitzondering, en dat is de huisspitsmuis. Deze soort houdt het veel langer vol zonder eten en is door zijn aanwezigheid dicht bij de mens niet zo bang. Sterker nog, het is één van de felste diertjes die ik ken. Zo niet deze muis, die men intussen leniemienie had genoemd. Deze muizendame was hand tam en goed te aaien. Bij inspectie naar het geslacht bleek de gekozen naam de juiste. Nu moet gezegd dat als het gezin een mannetje had opgevoed, ze er waarschijnlijk al veel eerder van af hadden gewild. Deze mannetjes stinken namelijk echt een uur in de wind.

Nu echter rees de vraag wat te doen met deze inmiddels volwassen huis-

spitsmuis. Ik heb verteld dat ik niet verwacht dat een muis opgevoed met melk en een pipet het zou red-

den in de harde spitsmuizenwereld, maar dat de keuze uiteraard aan hen is. In ieder geval was het op een toch al bijzondere dag een heel bijzondere ontmoeting.

Nagekomen bericht: leniemienie is door goede behandeling

van mama Savannah en Christien uitgegroeid tot wat minder mienie. Op 17 juli heeft muizendokter Merijn na een grondig onderzoek van ienie besloten dat de beide moeders hun best hadden gedaan en zo konden overgegaan naar het geven van vast voedsel.

De menulijst is nu uitgebreid naar 6 sterren; Pissebedden, Vliegen, Duizendpoot, Maden, Wormen en als toetje het Huislakje.

Helaas heeft ook leniemienie het niet gered.

In de nacht van 29 op 30 juli is zij toch nog onverwacht overleden. Doodsoorzaak onbekend; Vermoedelijk een gebrek aan vocht. Er is geen sectie verricht. leniemienie is in besloten kring ter aarde gesteld ♦

LINDEHOEVE

Arie Pieters

De monumentale Lindehoeve in buurtschap Mookhoek gaat definitief onderdak bieden aan cliënten van Cavent (vroeger de Stichting Hoeksche Waard).

De Lindehoeve is eigendom van de drie Hoeksche Waardse woningcorporaties; Union, De Maashoek en de Christelijke Woningstichting 's-Gravendeel.

en sociale doelstellingen verder uit te bouwen. De Stichting Cavent is een organisatie die hulp, begeleiding en ondersteuning biedt aan mensen met een (verstandelijke) beperking. Men doet dit vanuit een protestants-christelijke grondslag. De verwachting is dat als alle procedures zonder problemen worden doorlopen de oplevering van de Lindehoeve ergens tussen mei en oktober 2011 plaats zal vinden.

De Lindehoeve, een gemeentelijk monument, is vanaf de bouw in de

Na een ingrijpende interne verbouwing en een grondige restauratie van het exterieur zal de fraaie boerderij in Cavent een nieuwe huurder krijgen. De drie woningcorporaties hebben destijds dit unieke project ter hand genomen om de maatschappelijke

jaren 1911/1912 altijd in eigendom geweest van de familie van de vorige eigenaar, de familie J. de Lijster. Het gebouw heeft ondermeer door de fraai vormgegeven gevel van het woonhuis en de imposante schuur grote landschappelijke waarde. Het

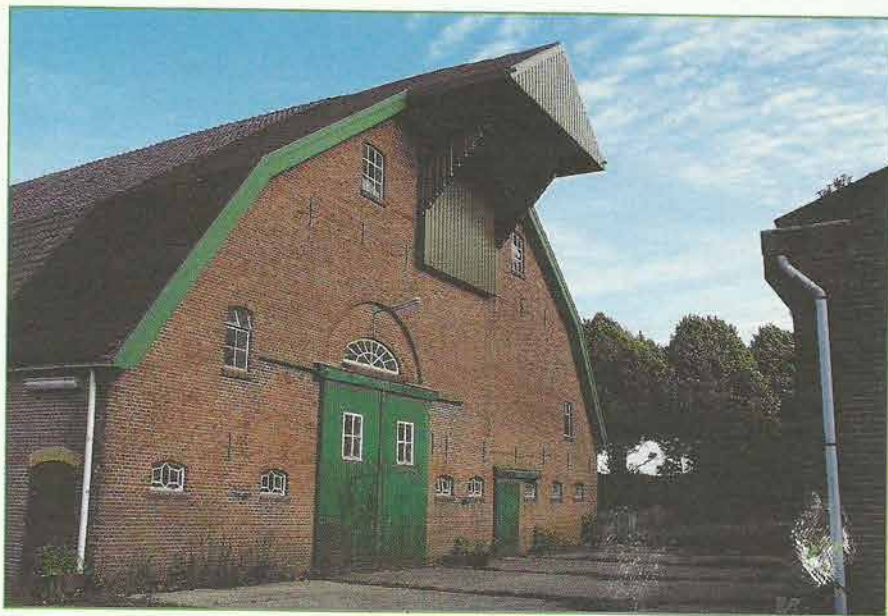
oorspronkelijke idee voor de schuur is afkomstig uit Hongarijë. Het behoeft dan ook geen verdere uitleg dat de indrukwekkende schuur qua bouwstijl uniek is voor deze regio.

De 'Oost-Europese' schuur van de Lindehoeve is er destijds gekomen omdat de schuur die er eerst stond aan het begin van de vorige eeuw, in 1917 om precies te zijn, door brand is verwoest. De boerderij dankt zijn naam aan de Linden, die aan de zijkant en voorzijde van het gebouw zijn geplant.

Aan de zijkant en voorzijde van het woonhuis stonden zogenaamde leilinden en bij de oprit naar de hoeve stonden ook twee bomen. Van al deze linden is anno 2009 nog één boom over; een inmiddels indrukwekkende linde van rond de 110-115 jaar oud. Deze linde, die aan de linkerzijde van de oprit staat, heeft

sinds 2002 de monumentale status en is de grootste solitaire linde van de Hoeksche Waard.

De huidige Lindehoeve en ook de boerderij die daarvoor op deze locatie heeft gestaan zijn maar liefst 261 jaar eigendom geweest van de familie de Lijster en hun voorvaderen. Hans de Lijster, de laatste eigenaar die inmiddels zijn boerenbedrijf heeft voorgezet bij buurtschap De Wacht is ook blij met de nieuwe plannen: 'Wij hebben de tekeningen voor de verbouwing gezien en we vonden het een prima plan. Als alles volgens deze plannen gedaan wordt gaat het er straks echt prachtig uitzien. Het is een gemeentelijk monument en dus is het ook voor de gemeente belangrijk en als er straks gehandicapten een onderkomen in krijgen heeft de boerderij een mooie nieuwe functie gekregen'. ♦

VRIJWILLIGERS GEVRAAGD

Met enige regelmaat zie je een oproep voor vrijwilligers in de Waardzegger. HWL heeft meer dan 400 vrijwilligers en toch hebben we van tijd tot tijd behoefte aan aanvulling op bepaalde fronten. Eigenlijk is er altijd meer werk dan menskracht. Het bestuur van HWL geeft dan ook prioriteit aan de werving van vrijwilligers. Reden om dit structureel te gaan aanpakken. Zo wordt er gezocht naar mogelijkheden om de drempel om bij HWL aan de slag te gaan, te verlagen. Als eerste wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een soort instapcursus voor vrijwilligers. In deze cursus wordt ingegaan op natuur en landschap in de Hoeksche Waard en de rol van HWL daarin. Komend najaar hopen we met de cursus te starten. Via de HWL persberichten blijf je ook hiervan op de hoogte.

OPROEP VAN DE REDACTIE!!

Het redactiewerk omvat meerdere taken. Bestond de redactie vorig jaar nog uit 5 leden, sinds kort zijn het er weer 3 terwijl de hoeveelheid werk onverminderd is. Sterker nog er zijn meer taken dan de redactie feitelijk aankan. Een leuke klus die wel tijdrovend is, is het zoeken van foto's bij de artikelen. Bent u handig in het *bewerken* van foto's, vindt u het leuk om foto's bij artikelen te zoeken bv uit eigen bestand, bestand HWL maar ook van internet? Dan is dit net iets voor u.

Bent u geïnteresseerd, wilt u meer informatie? Neem contact op met redactie@hwl.nl of ☎ 06 122 86 286 (Aad Bruijnzeel)

MARKTEN

De organisatie van de activiteitenmarkten van HWL is vernieuwd. Een werkgroep van 8 vrijwilligers zet zich in om deze activiteit tot een succes te maken. Het streven is om 4 markten per jaar te organiseren, twee bij het natuurbezoekerscentrum Klein Profijt en twee bij het Nationaal Landschap Centrum. Er wordt steeds gezocht naar een aantrekkelijke mix van de verkoop van producten, informatie verstrekken en demonstraties. Suggesties voor verbetering zijn altijd welkom. Kom eens langs, zou ik zeggen. Op 28 november 2009 is de winterfair in Klein Profijt. Vragen of opmerkingen: Voor Nationaal Landschap Centrum: Walradien de Man, email Walradien@hotmail.com en voor Klein Profijt: Elisabeth van der Schoot, email e.schoot4@chello.nl

Steeds meer informatie en kennis op internet.

Dick Bussing

Nagenoeg alle informatie en kennis die HWL verzamelt en beschikbaar stelt voor de internet-gebruiker is te vinden onder:

www.hwl.nl :

de formele verenigingssite met onder andere nieuws van alle HWL-werkgroepen, beleid van de vereniging, agenda-aankondigingen van de vele activiteiten, het natuurbezoekerscentrum Klein Profijt en NLC (het Nationaal Landschap Centrum).

www.nationaallandschap.nl :

de site om het nationaal landschap te leren kennen, te gaan ontdekken en beleven, met praktische tips voor de recreant, maar ook nieuws, agenda en beleidsinformatie van andere sectoren, mits gericht op behoud en ontwikkeling van het nationaal landschap. De site wordt beheerd door de werkgroep kenniscentrum nationaal landschap.

Op deze site zijn ook de pagina's van het Nationaal Landschap Centrum opgenomen.

www.nationaallandschapcentrum.nl :

deze site wordt vaak vermeld bij het NLC (Nationaal Landschap Centrum) in Numansdorp, maar is dezelfde als die voor het nationaal landschap. NLC vindt u in de linker kolom.

www.natlan.nl :

de naam van deze site komt op uw scherm wanneer u informatie zoekt over het nationaal landschap of NLC. Natlan was de korte werktitel, die HWL gebruikte bij de opzet van het digitale kenniscentrum, maar kan dus nog gebruikt worden.

Voor de vlindertuin

Vrijwilligers gevraagd voor de (vlinder)tuin bij Klein Profijt.

Wie heeft er zin om mee te helpen met het onderhoud?

Wij zijn dringend op zoek naar versterking.

Eenmaal in de 14 dagen werken we in de tuin op
woensdag van 13.30 tot ± 16.30 uur.

Info: Marianne 0186 – 617595 of Ineke 0186 - 572241

Monteur gevraagd!

Het machinepark van Hoekschevaards Landschap is zo uitgebreid dat de onderhoudskosten hoger worden dan we eigenlijk willen. Wie van onze leden zou enkele uren per week willen besteden aan regulier onderhoud en kleine reparaties? Voor inwerken wordt gezorgd.

U kunt zich aanmelden bij Cees Mesker, telefoon 0612 966 131.

Hoekschewaards Landschap

Postbus 1080, 3260 AB Oud-Beijerland

